

Internetový nezávislý list podporující svobodné myšlení, podnikání a vytváření občanské společnosti především v oblasti ASKIBURGIONU.

Ve druhém století našeho letopočtu žil v Alexandrii slavný astronom a zeměpisec Klaudios Ptolemaios. Podle vyprávění obchodníků a vojáků kreslil mapy vzdálených zemí. Velké pohoří na severu země, v níž podle něj žil velký národ Boiochaimů, označil jako Askiburgion. Přiložíte-li Ptolemaiovu mapu na mapu dnešní, pod Askiburgionem naleznete Nízký a Hrubý Jeseník, část Slezska i střední Moravy. I mezi tvůrci tohoto listu naleznete nejednoho učeného Boiochaima. Na sklonku 19. století si příznivci strany realistické, sdružení kolem T. G. Masaryka uvědomili, že potřebné změny společenské vyžadují více informačních zdrojů. A tak vznikl v roce 1866 list ČAS, od počátku redigovaný Janem Herbenem. V roce 1990 si vydavatelé tohoto listu vypůjčili název i původní grafickou podobu hlavičky a vydávali až do roku 2005 list ČAS v tištěné podobě. A pochopitelně v duchu názorů původní České strany lidové (realistické). Ten pak na několik let, od 3. 2. 2005 do 21. 8. 2008 nahradil internetový deník Bruntálský Kurýr. Tento internetový, dle potřeby i tištěný list ČAS je tedy pokračováním obou zmíněných periodik a měl by v této podobě vydržet co nejdéle. Což bude i dílem vás, čtenáři.

Vydává: **občanské sdružení Vlastenecký poutník**, Čeladná 711, 739 12 Čeladná, v nakladatelství Moravská expedice®.

Redakce: petr.anderle@tiscali.cz; vpoutnik@tiscali.cz +420 724 100 646. Odpovědný redaktor: Petr Andrle. Každé vydání najdete také na www.hbl.cz; www.marianka.eu. Objednávky: e-mail s předmětem ČAS* Registrace MK ČR ze dne 22. 3. 2001 evidenční číslo MK ČR E 11 345

Staročeská pranostika na 30. května

Bujný květ - plný úl

V kalendáři je dnes uvedena svatá Zdislava z Lemberka. Byla to česká šlechtična a zakladatelka špitálu. V roce 1895 byl zahájen proces blahořečení Zdislavy a v roce 1907 byla prohlášena za blahoslavenou. Ovšem teprve roku 1995 papežem Janem Pavlem II. za svatou. Od roku 2000 je také hlavní patronkou Litoměřické diecéze a od roku 2002 patronkou Libereckého kraje. Jejím otcem otec byl Přibyslav z Křižanova na Moravě a matka Sibyla, původem ze Sicílie. Zemřela předčasně v přibližně 33 letech. Pohřbena byla v kostele svatého Vavřince v Jablonném (1. ledna 1252, datum narození neznáme přesně). Například v Turnově postavila paní Zdislava s manželem kostel a klášter pro duchovní syny svatého Dominika. Pravděpodobně se setkala s blahoslaveným Česlavem, polským dominikánem, žákem sv. Dominika a stala se dominikánskou terciářkou. S radostí často navštěvovala chudé. Hlavní význam Zdislavy spočívá v tom, že po vzoru Anežky Přemyslovny založila špitál a oddaně sloužila nemocným a chudým. Není bez zajímavosti, že její manžel se účastnil na výstavbě Anežského kláštera v Praze Na Františku a

obě ženy, Anežka a Zdislava, se osobně znaly. Svatá Zdislava se logicky ke svému způsobu života stala patronkou manželství a rodiny a ochránkyní a léčitelkou chudých. Zobrazována bývá, jak posluhuje chudým a nemocným, jejím atributem je někdy model kostela.

Zvykli jsme si také vzpomenout nějaké historické události související s dnešním datem. Dnes máme příležitost více než zajímavou. V neděli 30. května 1434 se v lokalitě mezi vsí Hříby a kótou 367 Lipská hora stojící přibližně jeden kilometr jižně od středočeské vesnice Lipany odehrála známá bitva u Lipan. Vojáci utrakvisticko-katolické aliance v čele s Divišem Bořkem z Miletínka zde drtivě porazili polní vojska sirotčího a táborského svazu, tvořící páteř vojenských složek radikálního křídla husitského hnutí. Debakl radikálů, v jejichž řadách zahynul i Prokop Holý, nejdůležitější husitský politik, na jehož vůli před

rokem 1434 do značné míry závisel osud revolučních Čech, sesadil polní obce z postavení rozhodujícího politického činitele v zemi a umožnil opozici konečnou dohodu s císařem Zikmundem Lucemburským a legáty basilejského koncilu. V dlouhodobém horizontu bitva přinesla ukončení válečného stavu v Zemích Koruny české.

Lid český nemá dodnes na tuto událost stejný názor. Komunistická propaganda, která, zejména v letech předcházejících a následujících po druhé světové válce, využívala husitskou historii k vytváření analogií se soudobým děním, považovala bitvu u Lipan za střet lidových revolučních sil soustředěných v polních vojscích s žoldněřskými vojsky reakční panské jednoty. Boj husitů jako takový byl v paralele vnímán jako boj československého proletariátu a porážka u Lipan byla jeho krvavým zakončením. Tato koncepce měla potlačit náboženské důvody konfliktu a vyložit husitskou epochu čistě z materialistického hlediska, aby byla srozumitelná a přijatelná pro ateistické stoupence. Z tohoto stanoviska navíc jasně vyplývalo, že KSČ jako jediná politická strana důsledně hájí třídní zájmy pracujícího lidu a může se považovat za přímého dědice husitské tradice.

V podstatě bylo toto střetnutí mezníkem mezník, jenž uzavřel epizodu husitské revoluce a

zahájil éru budování království dvojího lidu, v němž se pozvolna prosazovala idea náboženské tolerance. Nic více, nic méně. Kromě důsledků vojenského charakteru, které řadí lipanské střetnutí k nejkrvavějším bitvám husitských válek, se vítězství vojska kališnicko-katolické aliance nezvratně odrazilo v rovině politické. Nadvláda polních bratrstev byla zlomena a v důsledku smrti Prokopa Holého, který byl jediným představitelem politiky husitských radikálů, přestal být levicový blok rozhodující mocenskou veličinou v Čechách. Další pokračování války ze strany poražených nepřicházelo v úvahu, členská města táborsko-sirotčí unie proto krátce po bitvě začala se svými protivníky sjednávat mír. Tři dny po bitvě tak učinili i Jan Čapek ze Sán a Ondřej Keřský z Řimovic, které již 31. května oblehli příslušníci zemské hotovosti v Kolíně. Nicméně i přes tyto skutečnosti zůstávala táborská a sirotčí strana důležitým prvkem, se kterým byli zemský správce a jeho poradní sbor, nuceni počítat. V dlouhodobém horizontu se důsledky bitvy odrazily zejména v jednání s představiteli basilejského koncilu.

Zbavení hlavního argumentu, kterým byla síla polních vojsk, byli husité nuceni slevit ze svých požadavků na uznání závaznosti kalicha pro Čechy a Moravu a spokojit se s uznáním svátosti přijímání podobojí pouze tam, kde byla již takto podávána. Jen jako tečku za tím vším – Jan Hus (na obrázku) se poprvé dozvěděl o požadavku husitů na přijímání podobojí až v kostnické věznici.

Max Mannheimer, rodák z Nového Jičína, obdržel prestižní Evropskou cenu Karla IV.

„Říkám studentům, že nenesou odpovědnost za to, co se stalo, ale za to, že se to nebude opakovat“.

Evropská cena Karla IV. (*Europäischer Karlspreis der Sudetendeutschen Landsmannschaft*) je ocenění pojmenované po českém králi a císaři římské říše Karlu IV. udělované Sudetoněmeckým krajanským sdružením významným osobnostem Evropy. O minulém víkendu na 63. sudetoněmeckých dnech v Norimberku obdržel tuto cenu rodák a čestný občan Nového Jičína, spisovatel a malíř Max Mannheimer, Dr. h. c.

Evropská cena Karla IV. je udělována již od roku 1958. **Jako první ji získal československý armádní generál Lev Prchala, rodák ze Slezské Ostravy.** Legionář, absolvent válečné školy v Paříži, velitel 4. československé armády, která měla bránit Moravu před Hitlerem. Byl důrazným odpůrcem kapitulace Československa v době po Mnichovské krizi a veřejně nesouhlasil s postojem Eduarda Beneše. Posléze emigroval do Velké Británie, kde ho ovšem Beneš postavil mimo vojenskou službu. Je přímo symbolické, že tuto cenu jako první dostal Čech, který byl ochoten položit život za svoji vlast v boji proti nacismu. V roce 1945 byl zbaven hodnosti armádního generála, kterou později úspěšně vysoudil u britského soudu zpět. Do vlasti se již nevrátil a v roce 1963 zemřel v rakouském Feldbachu.

V roce 1966 získal tuto cenu například zakladatel Panevropské unie Richard hrabě Coudenhove Kalergi a o rok později významný německý a sudetský sociální demokrat Wenzel Jaksch. V roce 1970 se stal držitelem této ceny Otto von Habsburg, v roce 1982 Franz Josef Strauss, v roce 1995 Edmund Stoiber, v roce 2008 český novinář a známý bojovník proti totalitě Petr Uhl. V loňském roce byl takto oceněn bývalý prezident Slovenské republiky Rudolf Schuster.

A letos náš rodák Max Mannheimer. Na snímku vlevo při oslavách osvobození koncentračního tábora Dachau 5. 5. 2002. Narodil se 6. února 1920 v Novém Jičíně. Většina jeho blízkých byla zavražděna v koncentračních táborech. Max Mannheimer, jak sám napsal, se narodil znovu 30. dubna 1945 v dobytčím vagonu u Tutzingu, když místo osvobodili Američané. Vážil 34 kg. Předtím byl v táborech v Terezíně, Osvětimi, Dachau a Varšavě, z rodiny přežil pouze jeho bratr. Vrátil se do Nového Jičína, kde se poznal se svojí druhou manželkou, sudetskou Němkou Elfriede Eiselt. S tou odchází v roce 1946 do Německa a dnes žije poblíž Mnichova. Od šedesátých let publikuje a maluje. Přednáší studentům o zvěrstvech totality. Svě vzpomínky vydal

teprve v roce 2000 pod názvem *Pozdní deník*. Dříve nemohl. Získal mnohá evropská a německá ocenění a velice si váží Čestného občanství Nového Jičína, které mu bylo uděleno v roce 2009.

Tehdy se o tom ve Zpravodaji Nového Jičína psalo takto:

Chraňte demokracii a bojujte proti všem totalitám! To vzkazuje lidem v Novém Jičíně nový čestný občan města, devětaosmdesátiletý novojičínský rodák Max Mannheimer. Plaketu s udělením vysoké pocty a symbol města, třírohý kravařský klobouk, převzal ve čtvrtek 14. května 2009 večer v Židovském kulturním centru na náměstí svatého Jakuba v centru Mnichova. Mannheimer v Novém Jičíně žil do svých devatenácti let a na dětství v tehdy vícenárodnostním

městě moc rád vzpomíná. Klid však skončil s nástupem nacismu. V roce 1938 nacisté vydrancovali novojičínskou synagogu. „Původně ji chtěli jako všechny ostatní vypálit, ale kvůli blízkému plynojemu se toho neodvážili,“ řekl Mannheim. „Celá jejich židovská rodina nakonec skončila v koncentračním táboře v Osvětimi. Mannheim tam přišel o rodiče, první manželku i další příbuzné. Zůstal jen on a mladší bratr. Celkem přežil čtyři koncentrační tábory. Do Nového Jičína se vrátil v roce 1992 a podruhé vloni při stoletém výročí postavení synagogy a sedmdesáti let od jejího vydrancování v loňském roce. Mannheim coby neúnavný zastávce lidských svobod a práv se stal předsedou táborevého výboru bývalých vězňů koncentračního tábora Dachau, jako doktor honoris causa na Filozofické fakultě historických a uměleckých věd Ludwig-Maximilians univerzity v Mnichově získal řadu poct. „Čestné občanství je mým pětadvacátým oceněním, ale o žádné jsem neprosil. Nový Jičín je však prvním městem, jehož jsem čestným občanem. Moc mému rodnému městu děkuji, je mi velkou ctí,“ řekl stále bezchybnou češtinou Mannheim. Čestné občanství navrhl Klub rodáků a přátel Nového Jičína. „Pan Mannheim se k našemu městu vždy hrdě hlásil a ve světě ho propagoval. Je to výrazná osobnost a i ve vysokém věku bojuje proti totalitám, díky čemuž je vzorem hlavně pro mládež,“ řekl předseda klubu Pavel Wessely. Nový Jičín přitom od listopadu 1989 s čestnými občany šetří, za dvacet let povýšil jen dva občany. V roce 2005 se stal čestným občanem in memoriam zakladatel pěveckého sdružení Ondráš a první předseda klubu rodáků Ervín Bártek. „Nemáme speciální komisi, která by vhodné osobnosti vyhledávala, a nechceme se zabývat lidmi minulosti, byť slavnými, přičemž současnost zatím více takových občanů nevygenerovala. Není nutné každý rok někoho oceňovat. Pan Mannheim však takovou osobností rozhodně je,“ řekl starosta Nového Jičína Ivan Týle. Předávání se zúčastnilo asi sto hostů, akce se stala významnou mnichovskou událostí. „Rozhodně to přispívá k současným dobrým česko-německým vztahům,“ konstatoval zástupce generálního konzula ČR v Mnichově Ivo Losman.

Na snímku z roku 2009 zleva místostarosta Nového Jičína Miloš Lossmann, zástupce generálního konzula ČR v Mnichově Ivo Losman, starosta Nového Jičína Ivan Týle, čestný občan Max Mannheim a předseda Klubu rodáků a přátel NJ Pavel Wessely, který patří k zakladatelům Cesty česko-německého porozumění, mezinárodního projektu, vzniklého v roce 1998.

Letošního 63. Sudetoněmeckého dne v Norimberku se zúčastnilo mimo jiné značné množství hostů z Česka. Mezi tradičními stánky našich krajanů, kteří každoročně ukazují, že nezapomněli nic z kultury své původní vlasti (včetně pečení lívanců), bylo letos mimo jiné také hodně českých podnikatelů z cestovního ruchu. Pochopili zřejmě o něco dříve než v historii málo vzdělaní čeští politici, že v Evropě je na prvním místě porozumění, pochopení a vzájemná spolupráce. Nikoli politické štvánice.

Přijeli i mladí čeští politikové, poslanci, novináři, umělci, studenti, kněží:

*Například Michaela Marksová-Tominová, která se dlouhodobě zabývá postavením žen a mužů ve společnosti, otázkami ženských práv a rodinnou politikou. V letech 1997-2004 pracovala jako ředitelka pro styk s veřejností v obecně prospěšné společnosti Gender Studies, 2004-2006 vedla odbor rodinné politiky na Ministerstvu práce a sociálních věcí a duben 2009 - září 2010 odbor rovných příležitostí ve školství na Ministerstvu školství. **Od srpna 2010 je ministryní pro lidská práva a rovné příležitosti ve stínové vládě ČSSD.** Narodila se v roce 1969, je udaná, má dvě dcery.*

Až potud by tedy mohlo být všechno v pořádku. Nebylo. Kritických připomínek a poznámek na adresu českých médií k tomu, jak neobjektivně informovali o 63. setkání našich německých krajanů, bylo více. Na blogu www.aktualne.cz napsala včera tato stínová ministryně následující text:

Bojí se Česká televize sudetských Němců?

Česká televize včera velmi zkresleně informovala o sudetoněmeckých dnech. Proč?

Během tohoto víkendu jsem měla možnost zúčastnit se 63. sudetoněmeckých dnů v Norimberku. Setkala jsem se tam například se sudetoněmeckými sociálními demokraty sdruženými v Seligerově obci (Seliger-Gemeinde) a byla s nimi na zahájení výstavy o Paulu Ernstovi, sociálním demokratovi narozeném v roce 1897 u Děčína, aktivním bojovníkovi proti fašismu a hlasateli myšlenky, že sudetoněmecká menšina je nedílnou součástí Československa. Informace o těchto lidech u nás bohužel stále příliš rozšířené nejsou. Projevy během celých tří dnů se nesly především v duchu smíření, výzvy k hlubšímu vzájemnému dialogu a kontaktům a dalším společným projektům – ať už se jedná o vybudování muzeí věnovaných několikasetletému soužití Čechů a Němců v Ústí nad Labem a Mnichově či o vzájemné výměny určené především mladým lidem. Řečníci také opakovaně zdůrazňovali nutnost hovořit o vlastním vyrovnání se s nacionálně socialistickou minulostí a výslovně zmiňovali také tragédii Lidic. Jak zmínka o Lidicích, tak osudy židovských spoluobčanů (včetně do němčiny přeložené výstavy Zmizelí sousedé vyrobené žactvem z českých škol o osudech jejich zmizelých židovských sousedů) byly součástí nejrůznějších výstav a

informačních panelů, které se jinak samozřejmě věnovaly osudům odsunutých Němců či například historii zaniklých vesnic. V žádném z projevů nezaznělo nic o nárocích na majetek. V tomto duchu bylo také letos uděleno nejvyšší sudetoněmecké vyznamenání, Evropská Karlova cena (pojmenovaná po Karlovi IV.). Obdržel ji 92letý Max Mannheimer, člověk, jehož osud symbolizuje tragédie 20. století v naší zemi a který svými dlouholetými aktivitami pracuje na česko-německo-židovském smíření. Narodil se do židovské rodiny v Sudetech, konkrétně v Novém Jičíně. Přežil tři koncentrační tábory včetně Osvětimi, kde byli zavražděni jeho rodiče, dva bratři, sestra a manželka. Po válce se vrátil do rodného města, poznal svoji budoucí druhou ženu, sudetskou Němku, a odjel s ní transportem do Mnichova, kde žije dosud. Max Mannheimer byl celý život aktivním sociálním demokratem a s obrovským nasazením se dodnes věnuje přednáškám a besedám s mladými lidmi zejména v Německu. Hovoří s nimi o svých vlastních zkušenostech přeživšího holocaustu, o nutnosti poučit se z historie, o nutnosti usmíření a o tom, že on sám “nenávisti není schopen”. V řadě vystoupení také zaznělo, že naše společná česko-německá budoucnost leží ve sjednocené Evropě a že i přes občasnou kritiku nesmíme zapomínat, proč Evropská unie vznikla: na troskách poválečné Evropy, aby se hrůzy války již nikdy neopakovaly. V dnešní situaci hospodářské krize se znovu začínají mobilizovat temné síly nacionalismu, rasismu a dalších forem extremismu, které druhé světové válce předcházely. Tolerance, svoboda, spravedlnost a právo jsou dnes více než kdy jindy hodnoty, o které je potřeba bojovat. Vzájemné česko-německé vyrovnání se s minulostí a společná práce pro budoucnost jsou nedílné součásti tohoto boje. Dialogu a smíření se sudetskými Němci bychom se neměli vyhýbat, naopak, společnými projekty je třeba jej prohlubovat. Jak v Norimberku opakovaně zaznělo, 63. sudetoněmeckých dnů se účastnil rekordní počet hostů z ČR. Nedokážu proto pochopit a velmi mě mrzí, že veřejnoprávní Česká televize se v hlavních večerních Událostech v neděli 27. 5. o ničem z výše uvedeného vůbec nezmínila. V kratinké zprávě pouze podsunula sudetoněmeckému sdružení, že si letos pro kritiku naší hlavy státu záměrně vybralo pro setkání 70. výročí atentátu na Heydricha a v loňském roce výročí vyhlazení Lidic. Jedná se o hrubé zkreslení skutečnosti – setkání se tradičně konají na Svatodušní svátky, tedy 50 dní po Velikonocích. Právě veřejnoprávní média musí pomáhat mosty mezi lidmi budovat a nikoli naopak. To, že se informace o poselství usmíření, o ceně pro Maxe Mannheimera, jeho osudu a celoživotních aktivitách v Událostech vůbec neobjevily a objevily se pouze informace budící velkou kontroverzi, považuji za vážné selhání veřejnoprávní služby.

Během včerejška přišly další rozhořčené reakce na mediální zprávy, které u nás v podstatě od roku 1950 velice tendenčně a zkresleně referují o setkávání těch, jejichž předkové odpočívají na našich hřbitovech. Ve své rodné zemi.

Petr Andrlé

Kdo všechno v Česku již dvacet let bohatne na lichvě?

PROBOHA TO NEMŮŽETE TEN RAKOUSKÝ ZÁKON OPSAT?

A tak jsme si zase přečetli včera na internetu následující zprávu:

Vysoká zadluženost domácností přesahující bilión korun začne podle některých ekonomů i specialistů na hypotéky stále více Čechů vhnět do náruče lichvářů. Do prekérní finanční situace se mohou brzy dostat desítky tisíc lidí, dosud řádně splácejících úvěry na bydlení. "Dopady vládních reforem se odrazí na trhu domácích spotřebitelských úvěrů," míní člen Národní ekonomické rady vlády (NERV) Michal Mejstřík. Očekává, že reformy mohou nastartovat novou vlnu přeúvěrovávání, na kterém budou vydělávat právě lichváři. "Lidé se splátkami hypoték dostávají až na polovinu svého měsíčního příjmu. Zdravá hranice se však pohybuje kolem jedné třetiny příjmu žadatele," varuje Jiří Paták z finančního portálu ChytrýHonza.cz. Dynamika růstu zadlužování obyvatelstva se sice zpomaluje, ale je to díky tomu, že banky od roku 2009 zpřísnily kritéria na schopnost potenciálních dlužníků splácet. Jenže když žadatele odmítne banka, většinou pak jde do nebankovní úvěrové firmy s vyššími úroky, a pak už právě za lichváři, které justice zatím příliš nestíhá. Jsou totiž v podstatě nepolapitelní. Lidem předkládají směnky nebo na oko zcela čisté smlouvy na tzv. bezúročné roční půjčky, ale do ruky jim dají často ani ne polovinu částky, přičemž počítají, že je dlužníci stejně v termínu nesplatí. A pak se hojí na dalších úrocích, nákladech právního zastoupení, nákladech exekuce a lidé jsou tak de facto odsouzeni jim platit prakticky donekonečna.

Zákon tento byl s některými změnami přijat pro všechny země rakouské jakožto zákon ze 28. kv. 1881 č. 47 ř. z. **Dle tohoto zákona dopouští se přečinu lichvy ten, kdo při poskytnutí nebo prodloužení úvěru vykořistí lehkomyšlnost nebo známé mu nuzné postavení, slabost rozumu, nezkušenost nebo rozčilenost dlužníka, vyhrazuje sobě nebo někomu jinému takovou majetkovou výhodu, která svou bezměrností způsobiti nebo uspíšiti může hospodářskou zkázu dlužníkovu, a podobné jednání jest neplatné.** Přečinu lichvy dopouští se dále ten, kdo zcizí nebo dobývá pohledávku, o níž ví, že vznikla uvedeným právě způsobem; i tu jest jednání takové neplatné. Přestupku lichvy dopouští se dle uvedeného zákona ten, kdo od nezletilého neb od osoby, pro kterou by nedodržení povinnosti pod čestným slovem na sebe vzaté v zápětí míti mohlo ztrátu postavení jejího, slíbiti si dá pod zástavou cti, pod přísahou nebo podobným zaříkáním splnění povinnosti vzešlé z úvěrního jednání, jakož i ten, kdo zcizí dále nebo dobývá pohledávku, o níž ví, že vzešla řečeným způsobem. Přečin lichvy trestá se tuhým vězením ve spojení s peněžným trestem až do 3000 zl., po případě i vyhoštěním z místa obydli, ač není-li vinník příslušníkem této obce. Přestupek lichvy trestá se vězením, po případě vyhoštěním.

Jeden z prvních úřadů, který byl konstituován při založení Československé republiky po rozpadu Rakouska-Uherska, byl právě Úřad pro potírání lichvy.

I náš současný trestní zákon v § 253 definuje z obecného hlediska lichvu jako trestný čin poměrně přesně. "Kdo zneužívá něčí tísně, nezkušenosti nebo rozumové slabosti nebo něčího rozrušení, dá sobě nebo jinému poskytnout nebo slíbit plnění, jehož hodnota je k hodnotě vzájemného plnění v hrubém nepoměru, nebo kdo takovou pohledávku uplatní nebo v úmyslu uplatnit ji na sebe převede, bude potrestán odnětím svobody."

Jenže naši poslanci, ministři a jiná činitelé stále věří teorii „o úžasné síle neviditelné ruky trhu“. Takže není nikdo trestán a soudy by se zřejmě divily, kdyby někdo někoho udal za lichvu.

Již před deseti lety u nás jeden deník napsal:

Přímým důsledkem je situace, kdy v době krize a zvyšující se nezaměstnanosti je asi dnes již asi 40% obyvatelstva zatíženo nesmyslnými spotřebitelskými úvěry. Jde o přímý důsledek v podstatě nezákonných marketingových kampaní. Firmy jako např. HOME CREDIT (vlajková loď našeho obdivovaného miliardáře za mnohé jiné) výši úroku z úvěru kamuflují marketingovými triky a vedlejšími poplatky, takže skutečná RPSN, roční průměrná sazba nákladů na úvěr je zakryta. Spotřebitelské úvěry, jakási oficiální lichva, samy o sobě poskytované na lichvářské sazby doženou brzy postižené do okruhu neoficiálních, černých lichvářů ve smyslu praxe vytloukání klínu klímem. To pak ohrozí fungování společnosti nárůstem kriminality a vzrůstem vlivu extremistických politických stran. Znakem lichvy je však také nerovnost obchodního vztahu. Obvyklá lichvářská situace se vyznačuje informační a znalostní převahou půjčujícího nad dlužníkem. Dlužník bývá v tísní a nedostatečně znalostně vybaven. Obvyklým znakem také je, že obě strany jsou si vědomy toho, že splnění podmínek obchodu není vůbec reálné. Při vymáhání splnění podmínek se pak žádná strana neobrací na řádný soud, ale lichva se spojí s trestnými činy vydírání, omezování osobní svobody a násilí. Znalému lichváři ale o splacení jistiny vůbec nejde. Pěstuje si trvale udržitelný dluh, protože úroky a penále jistinu daleko převyšují. A svou oběť trvale obírá, třeba i o sociální dávky a invalidní důchod.

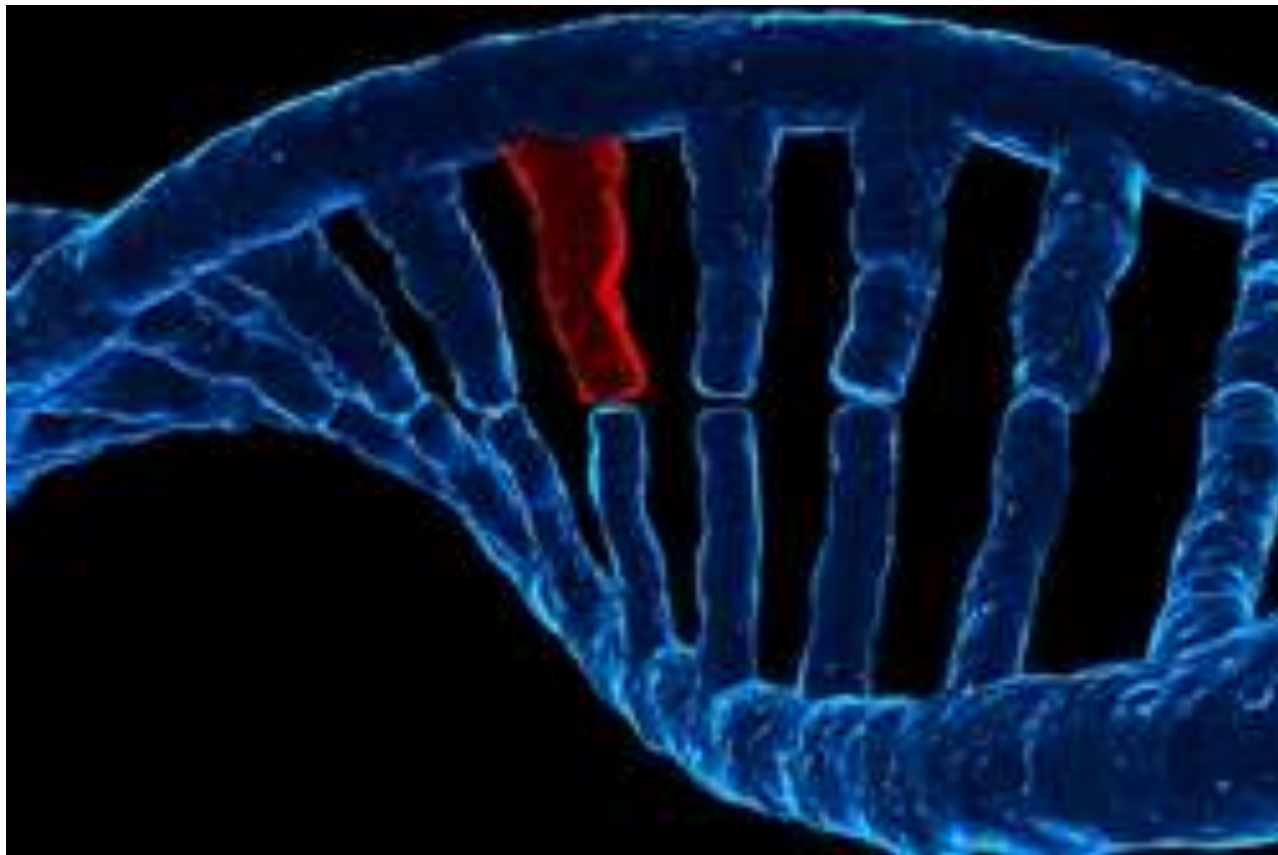
Je zajímavé, že i ti, kteří se zaklínají tím, že jim jde především o spravedlnost a o práva pracujícího lidu (odborníci, sociální demokracie, komunisté) neumějí sepsat jednoduchý text zákona o tom, co je lichva a **jak s ní nakládat** a předložit ho ke schválení. Vždyť by ho mohli klidně opsat z toho zákona rakouského.

Otázkou je, kdo všechno vlastně na lichvě bohatne. Lichvářům nahrává i to, že náš zákon nestanovuje přímo velikost úroků, které by bylo možné nazvat lichvou. Často je pak podle soudů (velice necitlivě) označována hranice až při 70% ročně na úrocích jako ta, která je již spíše lichvou než standardní podnikatelskou činností. Jsou u nás i případy, kdy soudy i půjčky s úrokem přes 100% ročně nechaly projít. Takže je faktická hranice pro rozeznání lichvy a standardní půjčky velice složitá. I sami soudy se nechovají jednotně a prokázání lichvy může být pro klienta velkým oříškem. Pochopitelně, protože nemá v ruce jasný a přesný zákon.

Například na Slovensku je výše úroku stanovena na dvojnásobek průměrné RPSN, kterou reportují jednotliví poskytovatelé a zároveň nesmí převýšit čtyřnásobek váženého průměru průměrných hodnot RPSN a úrokové míry za všechny typy spotřebitelských úvěrů, což stanovuje vláda. Polsko řeší problém potenciálních lichvářských úroků pomocí občanského zákoníku. Tam nesmí úroková sazba převýšit čtyřnásobek lombardní sazby, kterou vyhláší národní banka. Navíc ve speciálním zákoně o spotřebitelském úvěru jsou stanoveny maximální úroky, respektive RPSN, které nesmí přesáhnout 5% jistiny. A například Francie stanovuje maximální úrok podle průměrné efektivní sazby u finančních institucí za předchozí čtvrtletí.

Jen u nás mají lichváři zcela zelenou. Divné ovšem je, že se lid nebouří. Konec konců proč také, když by to nepomohlo. ®

ALZHEIMER MOŽNÁ SKONČÍ DÍKY VĚDCŮM Z MASARYKOVY UNIVERZITY

Brno, 27. května 2012 (MEDIAFAX) - Využití kmenových buněk v léčbě degenerativních onemocnění, jako jsou diabetes, Alzheimerova nemoc či slepota, se přiblížilo. Přispěli k tomu vědci z Lékařské fakulty Masarykovy univerzity, kteří odhalili molekulární dráhu, jež spolurozhoduje o tom, zda jsou kmenové buňky schopné chránit svoji DNA. O významném objevu vědeckého týmu z Ústavu histologie a embryologie a z Biologického ústavu Lékařské fakulty Masarykovy univerzity v Brně a z brněnských vědeckých center CEITEC a FNUSA-ICRC informoval prestižní mezinárodní vědecký časopis Stem Cells. "Jedná se o další významný krůček, který je určující pro to, jak brzy nám všem budou běžně dostupné postupy regenerativní medicíny v nemocnicích," uvedl vedoucí výzkumného týmu Aleš Hampl, který je také přednostou ústavu histologie a embryologie. I když se v rozvoji regenerativní medicíny a tkáňového inženýrství postavených na kmenových buňkách dosáhlo podle odborníků už velkého pokroku, stále zůstává mnoho otázek, které musí být zodpovězeny předtím, než se tyto technologie stanou široce dostupné a zcela bezpečné. "Bezpečnost je pro klinickou medicínu jedním z nejdůležitějších požadavků. U většiny buněk lidského těla trvale hrozí riziko, že v nich jednoho dne dojde ke genetické změně, která bude mít za následek poruchu jejich funkce a vznik nemoci. Největším nebezpečím je ztráta kontroly dělení buněk vedoucí ke vzniku nádoru," vysvětlil Hampl. U kmenových buněk, které se musí pro terapeutické využití pěstovat uměle v laboratorních podmínkách, se zdá být podle odborníků riziko změny genetické informace uložené v DNA obzvláště vysoké. Je-li tomu opravdu tak, případně jakým způsobem lze nebezpečí změny DNA kmenových buněk zmírnit či úplně odstranit, zkoumá tým Aleše Hampla už řadu let. Poslední objev naznačuje, že by toho vědci měli být schopni. "Vzhledem k tomu, jak rychle výzkum kmenových buněk pokračuje nejen u nás, ale všude ve světě, mohly by se v medicíně využívat už v horizontu pěti až deseti let," předpověděl Hampl.

Lesní slavnost Lapků z Drakova

Sobota 10–21 hod.

Neděle 10–17 hod.

a Dny Lesů České republiky 14–15 července 2012

PROGRAM:

Představí se skupiny rytířů ARCUS z Vítkova u hradu Drachenburg, Šermířský spolek a Arma ferre z Jeseníku, AGRIPA Vítkov se středověkou střelnicí a historickým kolotočem. Jízdy na koních, lesní galerie, řezbář Halouzka z Jiříkova, řezbáři z Krnova, zruční řemeslníci, kováři, farmáři a jarmareční prodejci. V sobotu odpoledne proběhne experimentální tavba železa v replice středověké dřevouhelné huti. Na Rejvízu navštívte tkalcovnu č.p. 12, mechová jezírka a všude využijte bohaté občerstvení. Připravena je i velká tombola s okamžitou výhrou.

Soutěže a zábavné hry pro děti:

Razítkovací hra „Hledej zlatý poklad Lapků z Drakova“, možná jej naleznete ve zlaté kuželně s lesními skřítky, vyzkoušejte si dětský rybolov, soutěže lesní pedagogiky, zasad' svůj strom, stezku odvahy, rýžování zlata, vodník u Slučího potoka a nedělní Drakovský plaváček.

Pro dobrou náladu zahrají hudební skupiny:

Folk Reserve Ostrava, Kelt Grass Band Stránské, Škrpál z Vrbna, Letokruhy Přerov, Country Wagon z Krnova, flašinetáři z Olomouce, pobaví vás dlouhonozí kejklíři „Cirkusu trochu jinak“ a živé sochy.

K vašemu vandrování na Drakově si u pokladny vyzvedněte pamětní „**Vandrovní knížku Lapků z Drakova**“ a na stanovištích hledejte soutěžní razítko. Přijďte na kole, či pěšky, autem nebo autobusem.

Vstupné dobrovolné*Parkovné 30 Kč

Pořadatelé a partneři projektu: Spolek Přátelé Vrbenska, LČR s. p., L. S. Město Albrechtice, Jeseník a Karlovice, Obec Heřmanovice, Město Vrbno pod Pradědem, Město Zlaté Hory, CHKO Jeseníky, ACTAEA Karlovice, Klub Přátel Zlatých Hor, Spolek pro rozvoj Rejvíz, Řád svatého Huberta, prefektura Moravské Slezsko. Hasiči Vrbno, Sdružení zdravotně postižených občanů Vrbno, MO ČČK Vrbno, ČRS MO Rybáři Vrbno, Spolek „Sami Sobie“ Wilamowice Nyskie, Maso V+W, farma Bellama a farma Bovine, mediálními partnery jsou Bruntálský a Krnovský DENÍK, a Studio STA o. s.

Projekt Lesní slavnost Lapků z Drakova je realizován za podpory Nadace OKD

Drakov 2012

Láska opravdivá

SETKÁNÍ S DUCHOVNÍ HUDBOU KRNOV 2012

3. ročník festivalu

slavnostní koncert pěveckých sborů pod freskami

Láska opravdivá

diriguje Jan Špaček

Krnovský chrámový sbor

diriguje Václav Mička

pátek 1. června 2012

v 19 hodin

chrám kláštera minoritů Narození Panny Marie

Občanské sdružení Flemmichova vila Krnov, Konvent minoritů Krnov, Hudební sdružení Krnov

Druhý koncert třetího ročníku festivalu Setkání s duchovní hudbou Krnov 2012 bude slavnostní a uskuteční se v pátek 1. června v 19 hodin pod freskami v chrámu kláštera minoritů Narození Panny Marie. V hlavním programu zazní pravoslavné liturgické zpěvy v podání mužského pěveckého sboru Láska opravdivá z Masarykovy univerzity v Brně, který diriguje Jan Špaček. (Název studentského hudebního tělesa je vybrán z díla Leoše Janáčka, které tvoří podstatnou část repertoáru tohoto mužského sboru.) Vystoupí rovněž Krnovský chrámový sbor s dirigentem Václavem Mičkou.

Zazní díla V. S. Rachmaninova, P. I. Čajkovského, M. P. Musorgského, D. S. Bortňanského a. j.

Slovansko-byzantské liturgické zpěvy se většinou zpívají ve staroslověnském jazyku. Melodická a harmonická bohatost je zde vyjádřena pouze souzněním lidských hlasů. Hudební nástroje se nepoužívají. Vedle základních liturgických zpěvů budou mít posluchači možnost slyšet i překrásné duchovní písně, v nichž se vedle niterné křesťanské víry odráží i kouzlo a poezie přírody. Jsou součástí pravoslavné spirituality. Malou pozvánkou na slavnostní koncert bude krátká ukáзка zpěvu před Bauerovou kavárnou dne 1. června 2012 v 18 hodin. Srdečně zvou pořadatelé Občanské sdružení Flemmichova vila Krnov, Konvent minoritů Krnov a Hudební sdružení Krnov.

FOTO PRO DNEŠNÍ DEN

Po více jak padesáti letech opět stojí dřevěný kříž u kostela sv. Martina v Krnově. Kříž postavený tam na památku katolických misí ve 20. letech minulého století zmizel někdy koncem padesátých let, ani pamětníci si přesné datum už nevzpomínají. Poděkování patří krnovským občanům, kteří se na jeho obnově podíleli. Kmen pocházející z krnovských městských lesů byl zpracován v úvalenské tesařské dílně a pánové František Mička, Antonín Seidler a další s vynaložením velkého úsilí tento kříž usadili do podstavce a vztyčili. Od minulého týdne už ze země netrčí pouhý kovový pahýl, nýbrž se u zdi kostela tyčí nový šestimetrový kříž.

Mgr. Ludmila Čajanová

PETROUŠKOVY PŘÍHODY (773)

Ještě nikdy jsem se v těchto příhodách nepřimlouval za nějakou konkrétní knihu. Francouzský historik Julien Benda, kdysi napsal: *Občas jsem vyčítal učitelům dějin, příznivcům myšlenky evropského sjednocení, že své studenty neučí Evropě pojímané v její nedílné politické realitě. Namítali, že musejí dodržovat osnovy.*

V Česku je dnes asi 2 500 nakladatelství, které nás zaplavují každým rokem tisíci knihami různé kvality. Pravdou je, že mezi nimi doposud nebyla kniha, která by obsahovala dějiny Evropy jako celku. Proto snad ani nemohly osnovy učitelů (a to nejen u nás) obsahovat skutečné dějiny Evropy. Ale ony jsou již napsány a to velice bravurně, vtipně a úžasně. Jejich autorem je německý historik Dietrich Schwanitz (1940-2004). Kniha se jmenuje „Vzdělanost jako živý dialog s minulostí“ s podtitulem „Vše, co musíte vědět, chcete-li rozumět přítomnosti“. Kniha vyšla v roce 2006 ve Frankfurtu nad Mohanem a v loňském roce ji u nás vydalo nakladatelství PROSTOR. Má 551 stran a je úžasná. Povinně by ji u nás měli číst všichni ti, kdož se domnívají, že jsou vzdělaní. Po jejím přečtení by pochopili, jak málo vzdělaní před jejím přečtením byli.

Knihy, které si kdysi činily nárok na to, že obsahují dějiny Evropy, nic takového neobsahovaly. Byla pouze dějinami jednotlivých evropských států. Teprve Dietrich Schwanitz pojal Evropu jako celek. A hned ji vidíte zcela jinou. Břítké autorovy velice objektivní postřehy začínají úvahami o mizerném školství vůbec. A posléze nás autor provádí historií od doby vzniku řeckých městských států (800-500let před naším letopočtem), až do roku 2000. Kniha obsahuje velice dokonale popsané základy naší vzdělanosti a vypráví strhující příběh historie evropského kontinentu. Je to velice vtipná encyklopedická práce, která vyšla od roku 1999 asi ve třiceti vydáních a přeložena do mnoha jazyků. Je úžasná a nesmírně potřebná. V našich podmínkách přijde na necelých osm set korun, ale ušetříte daleko více. Můžete klidně vyhodit všechny ostatní knihy popisující „rádoby“ historii Evropy. Čte se jako detektivka, místy sice smutná, ale zároveň optimistická, protože velice objektivně ukazuje, proč se mnohé stalo a jak z toho ven. Kdybychom chtěli naše znalosti a vědomosti přirovnat k lodi, tato kniha by rozhodně měla úlohu kormidla. Ovšem kormidla, které bylo na loď namontováno teprve nyní. Proto nelze říci, že tohle již známe. Neznáme. Kdyby se dal zastavit čas, navrhnul bych, aby se tak stalo s podmínkou, že všichni gramotní si v době zastaveného času onu knihu přečtou. Poté, až by byl čas znovu spuštěn, byli bychom úplně jiní lidé. Škoda, že něco takového nelze udělat. Dál tedy budeme trpět pod jhem málo vzdělaných, ale nástroj, jak napravit alespoň některé, zde je. Je jím ona úžasná kniha o historii kontinentu, na kterém žijeme a na němž budou (doufejme) žít i naši pravnucci a jejich pravnucci. Otcem Evropy byl Agenor z Palestiny a Hermés zahnal její stádo dobytka k moři. A tím to všechno začalo. Zkuste se vzdělat, neb to prý neškodí.

Napsala nám naše dlouholetá čtenářka, že by bylo nejlepší, kdybychom upozorňovali na svátky od středy do středy, nikoli jen na dva dny. Proč ne, dobrý nápad, řekli jsme si. A už je to tady.

Dnes má svátek FERDINAND. Zítřka, ve čtvrtek KAMILA. V pátek LAURA, v sobotu JARMIL, v neděli TAMARA, v pondělí DALIBOR, v úterý DOBROSLAV a ve středu NORBERT.
Nezapomeňte jim blahopřát.

